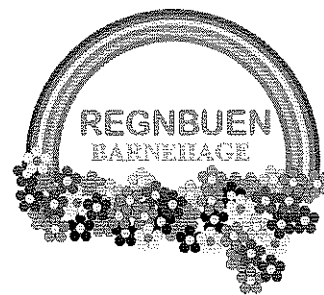

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår ref: TS

Bergen 21.12.07

Merknader til høringsnotatet om endringer i barnehageloven.

Barnehagene Regnbuen driver 5 barnehager i Bergen og gir tilbud til 650 barn. Vi er opptatt av å bidra til en sterk barnehagesektor der full barnehagedekning og kvalitet på tilbudet er viktige elementer.

Forslagene som høringsnotatet framsetter vil medføre store endringer for private barnehager, både prinsipielt og strukturelt. Barnehagene Regnbuen har derfor følgende merknader til høringsnotatet:

1. Rammefinansiering.

Barnehagene Regnbuen er kjent med at det er flertall på Stortinget for rammefinansiering. Vår erfaring med kommunens finansieringsmodell tilsier at dette ikke en ønsket situasjon for oss. Vi mener ordningen vil gi mindre forutsigbarhet og svakere økonomi enn i dag. Dette vil svekke våre drifts- og utviklingsmuligheter betydelig.

En ordning med rammefinansiering vil imidlertid kreve et lovverk som sikrer forutsigbarhet og trygghet for de private eierne. Slik lovforslaget nå foreligger er dette vilkåret ikke oppfylt. Høringsutkastet gjenspeiler i svært liten grad at nesten 50 % av barnehagesektoren er drevet i privat regi. Det er i hovedsak kommunenes interesser som barnehageeier og tilsynsmyndighet som er ivaretatt, noe som ikke er forenlig med sektorens faktiske sammensetning.

Å innføre rammetilskudd allerede fra 2009 mener vi er for tidlig. Vi har fremdeles ikke full barnehagedekning og det er heller ikke reell økonomisk likebehandling av barn i private og kommunale barnehager. Dette er forutsetninger vi mener må være tilstede før rammefinansiering innføres. Vi mener også at kommunene trenger mer enn ett år på overgangsordninger. En omlegging vil medføre store endringer for kommunene. Det er derfor viktig for alle parter at det blir avsatt nødvendig tid og ressurser til å gjennomføre disse. I lys av dette blir det for tidlig å innlemme det statlige driftstilskuddet i kommunens rammefinansiering fra 2009.

2. Begrepet "Ikke-kommunale barnehager".

Det er interessant å merke seg at lovforslaget har endret benevnelsen på private barnehager til "ikke-kommunale". Dette er en språkbruk som symboliserer manglende anerkjennelse. Å bruke ordet "ikke" som beskrivelse av noe skaper negative assosiasjoner. Vi ber derfor departementet om å reversere begrepsbruken og omtale oss som private barnehager.

3. Økonomisk likebehandling.

Det nye lovforslaget har helt utelatt prinsippet om økonomisk likebehandling. Dette har vært en viktig faktor for oss når vi har valgt å bygge barnehager. Ved å fjerne bestemmelsen i lovforslaget endrer man grunnleggende premisser som har vært viktig når private eiere har tatt ansvar for å bidra til den politiske målsettingen om full barnehagedekning.

I dag mottar private barnehager i Bergen 85 % av det kommunen bruker på egne barnehager. Dette til tross for at vi har de samme utgiftene som kommunen når det gjelder lønn, pensjon, husleie og øvrige driftsutgifter. Dersom nivået ikke er lovfestet knyttes det stor usikkerhet til hvilket tilskudd vi som privat barnehageeier vil være berettiget i framtiden. Vi ber derfor om at lovforslaget tar inn igjen bestemmelsen om økonomisk likebehandling, og at denne fastsettes til 100 % av kommunens egne kostnader. Barnehagene Regnbuen har både tariffavtale og pensjonsavtale for alle sine ansatte. Da er det naturlig at vi får like forhold som kommunen til å overholde våre forpliktelser.

4. Reduksjon i kostnader som insitament.

I høringsutkastet s. 16 og s. 32 trekkes det fram at det vil være et insitament for kommunen å redusere egne kostnader ved at de da også kan redusere tilskuddet til private barnehager. En slik holdning signaliserer igjen lav anerkjennelse av private barnehager. Vi driver i dag 15 % billigere enn kommunene. Personalkostnadene utgjør en like stor del av vårt budsjett som det gjør av kommunens. Det betyr at vi må redusere i driften for å kompensere manglende tilskudd. Kommunene kan helt sikkert effektivisere sin drift, men dette kan ikke gå på bekostning av private som allerede driver mer effektivt. Det virker svært demotiverende at mindre tilskudd til private skal være kommunenes motivasjon for å effektivisere egen drift. For å sikre likebehandling må både private og kommunale få likt tilskudd, slik at man har det samme utgangspunktet både når det gjelder effektivisering og utvikling av driften.

5. Opptaksordningen.

Lovforslaget legger opp til at det på sikt skal være to hovedopptak i året. Dette er en god intensjon i forhold til forslaget om rett til barnehageplass. I praksis medfører det imidlertid flere utfordringer.

Dersom det er ment at man skal gå med tomme plasser fra august til februar er det selvfølgelig nødvendig å sette spørsmålsteget ved hvem som skal bære den

økonomiske byrden ved dette. Som arbeidsgivere har vi arbeidsmiljøloven å forholde oss til og vil derfor ikke ha mulighet til å tilpasse arbeidstyrken etter hvor mange barn vi til enhver tid har. Tomme plasser vil derfor påføre oss en stor økonomisk belastning.

Det andre alternativet er å frigi plasser ved å omregne 2-åringer til 3-åringer ved nyttår. Dette medfører imidlertid en betydelig reduksjon i kvaliteten på tilbudet. Både eksisterende lovverk og rammeplanen for barnehager har satt klare kvalitetskrav til barnehagen som pedagogisk virksomhet. Dette vil ikke være forenlig med hverdagen dersom man skal omgjøre 2-åringene til 3-åringer uten å øke bemanningen.

6. Kommunal styringsrett

Barnehagene Regnbuen er opptatt av å ha et godt og gjensidig samarbeidsforhold med Bergen kommune. Samtidig er det viktig for oss å sikre gode driftsvilkår også i framtiden. Vi driver i dag gode barnehager og har en bevisst personalpolitikk. Dette er noe vi ønsker å fortsette med. Vi opplever imidlertid at kommunen er blitt en svært sterk konkurrent når det gjelder rekruttering av personell. Når Bergen kommune skulle ansette nye medarbeidere i høst, tilbød de dem kr. 10 000 – 40 000 mer i lønn. Dette i tillegg til det generelle lønnsoppgjøret. Som privat eier har vi ikke anledning til å gjøre det samme. Vi får ingen ekstratildeling fra kommunen selv om de påfører seg selv økte kostnader. Det vil derfor ta to år før denne kostnadsøkningen gir uttelling for private eiere. I mellomtiden har gjerne kommunen økt lønnsnivået sitt ytterligere. Dette medfører at kommunen blir lønnsdrivende, uten å gi private barnehager mulighet til å følge opp. Dette mener vi er en svært uheldig konkurransesituasjon.

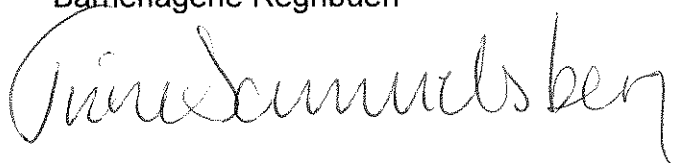
Slik høringsforslaget nå foreligger er kommunene gitt full styringsrett over barnehagesektoren. Dette til tross for at private er blitt oppfordret til å bygge barnehager og har vært villig til å bære både de økonomiske belastningene og risikoen ved utbyggingsprosjektene. Barnehagene Regnbuen ønsker å fortsette samarbeidet med kommunen. Dette krever imidlertid større grad av gjensidig avhengighet enn hva lovforslaget legger opp til. Det er allerede i dag konkurranse mellom private og kommunale barnehager om både kunder og arbeidskraft. Denne situasjonen gjør det urimelig å gi kommunen disposisjonsrett over alle styringsverktøyene. En slik politikk vil heller ikke være forenlig med behovet for å sikre gode driftsvilkår for private barnehager, et mangfold i sektoren og like vilkår for de ulike aktørene.

7. Forslag til lovtekst

Høringsutkastet skisserer fire ulike forslag til lovtekst. I realiteten er de svært like. De gir kommunene full styringsrett, mens de har fratatt de private barnehagene sikkerhet for tildelingsnivå og klagerett på tilskuddsnivå. Det eneste man har klagerett på er hvorvidt barnehager etablert etter 2009 er berettiget tilskudd eller ikke. Mangelen på klagemulighet på øvrige forhold er etter vår mening helt uakseptabelt. Vi ber derfor departementet om å utarbeide nye lovforslag som inneholder bestemmelse om likeverdig behandling, klagerett på tildeling og standarder for tilskuddsnivået.

Barnehagene Regnbuen ønsker at barn skal få et likeverdig tilbud uavhengig av om det er kommunene eller private som eier barnehagene. Etter vår mening er det prinsippet om like muligheter for alle barn som må ligge til grunn for det lovverket som skal regulerer sektoren. Barnekonvensjonen fastslår at barn skal ha like rettigheter og muligheter til å utvikle seg optimalt. Da må barnehageloven fastsette bestemmelser som gir alle barnehagene de samme mulighetene til å tilby dette. Det framlagte lovforslaget må i mye større grad ta opp i seg bestemmelser som sikrer likeverdig behandling og som speiler sektorens faktiske sammensetning på en bedre måte. Vi ber derfor om at lovforslaget revideres på bakgrunn av dette.

Med vennlig hilsen
Barnehagene Regnbuen

Trine Samuelsenberg
Administrerende direktør

Mobil: 92291313
E-post: Trine.samuelsonberg@regnbuen-bhg.no